

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Sagæ in vrsum, & sagi in trumcum & bouem lepida conuersio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

862 Cap. LX. An, & quomodo diabolus alios in monstra vertat?
te in symposio potitanc, limis obseruabat coquiam mensuras cereris,
qua propinabat (ut solent) bifurca notantem creta. Dijstumulat ni-
hilominus dum confortatio soluitur. Tunc hospitam vocat, ut calcu-
lum expensi subducatur. Petit ista quantū creta notārat: negat ille, &
multis ultro citroq; iactis, pecuniam in mensam proiecit, quāsciebat
sufficere; & discedit; stomachabunda hac, tu verè, ait, non hinc hodie
poteris domum, vel non ego, que sum. Abit contemnens mulier-
cula minas. Ubi persenit ad flumolum, in quo scapham reliquerat,
nequit unacum filio admodum valido summa ope eam à ripa conis
depellere. Dices clavis affixans vicino solo. Fors duo tresū milii-
tes illuc iter habebant. Compellat, & contubernales, clamat, boni.
Venite suppetias, ut hinc l'intrem de ripa deducamus: merces opera
futura largum à me bibale. Parent & ingredi, quantum possunt,
protrudant. Diu frustra fuere, anhelus unus & sudans, quin sarcas-
mas & onera hac efferimus, fortem vacuam commodius deducemus.
Fit: Et ecce, mercibus expositis, vident in sentina ingentem luridū
buffonem scintillantibus oculis eos intuentem. Non tulit unus mili-
tum, sed gladii cuspide perforatum ad guttar transidatum in aquam
ejectus. Ille quasi exanimis in tergum pronoluimus ventre supinato.
Vulnera natanti imponunt ceteri alia, & repente nauis soluitur,
latus rusticus ad idem unde venerat hospitium auxiliatores reduci-
potum petit: prabet ancilla: Quaris ille, ubi hospita? audi pessime
habere, & animam in lecto agere. Quid, inquit, inepta ebriam
me putas? Vix media pars hora elapsa, cum ego illam isthic sanam,
& malam, qualis tu, reliqui? Es, & visam, quid hoc rei? intrat
in thalamum, innuit collum & venirem vulneribus perfoissam, la-
seramq; expirasse. Unde hac, exclamat, vulnera? Nescire se pro-
fitetur ancilla, nec domo, quod sciret, pedem extrulisse. Iter ad
Astagistratum, vulnera cæsim punctumq; illata innueniuntur. Iisdem
in locis, quibus buffonem, qui nusquam comparebat, milites di-
stinxerant. Hæc ille..

VIII.

Quibus addi possunt duo ex Austria. Ibi enim Serenissi-
mus Archidux Carolus in venatione quadam, ceroos, credo,
secutus, incidit in immanem quandam vrsuni, quem incalatu
plumbeæ glandis petens, audijt famineam vocem, ut mibi,
clamantem, quam secutus, reperit vrsum in anum conver-
sum,

sum, quæ pro præda humi iacuit, ex globi idu interemta. Rem hanc narrari audini ab ijs, qui Archiduci erant intimi. Consimile quid, haud ante multos annos, in superiore Austria, cōtigit, quanquam euentu lœtiore. Inter rebellium capita v-nus erat, magicæ artis princeps. Is varia commentus est, vt sibi quandam diuinitatis opinionem, apud simplices, conciliaret. Finxit enim impiè se Gabrielis Archangeli generū esse, eaq; propter multa ab eodem Archangelo futura, multa arca-na discere. Pro quibus sacrilegis mendacijs, vti & pro rebellio-ne mercedem suam accepit. Hic ergo vir, ope dæmonis, multa lepida s̄epe fecit. Aliquando ambulans ruri, cūm videret procul aduenientem institorem vitrorum, sub corbe dorsuario be-ne scyphis vtreis onusto, preslum, curuatum, fatigatum; in media via repente se ipsum conuertit in arboris truncum, vix uno alterouē pede à terra emergentem, & sessui idoneum. Ad quem vbi vitrorum baiulus oppidò lassus peruenit, commodū quiescendi locum ratus, supra assedit, & conniuere oculis cæpit. Dormitanti & nictanti magus, iterum in hominis figurā mutatus se subduxit, vt concidens baiulus pariter, corbis, vi-traq; omnia in terram effunderentur. Fractorum vitrorū sonitu somno excussus institor, vdit se inter scyphorum cada-ueria iacere; neque tam suo casu, quām miseranda mercis strage iacturaq; mouebatur, eam eiulabili lamentatione deplora-bat. Accessit magus, & caußam lamentorum non tantūm au-dinuit, sed oculis quoq; vdit demonstratam. Ergo vt miserū hominem consolaretur, Succurram, inquiebat, si vis mihi parere; & ita succurram, vt etiam lucrum tuæ mercis sis re-portaturus. Cui cūm alter operam suam addixisset, Ecce, aie-bat, ego nunc in bouem mutabor, tu me fane ligatum, in-proximum oppidum deducito, inibi in foro constitutum ven-de, & cum pecunia abi. Dixit & adhuc durante sermonis hu-mani voce mugire cœpit; vltima certè syllaba in mugitum de-sinebat; cumque vellet institor plura interrogare, vdit pro pi-leo duo alta lateque lunata cornua in capite mugientis stare; proq; gemino pede quadrupedē, pro homine bouem in ijsdem vestigijs hærere, bene pastum, lectum, formosum, qui vt duci posset,

864 Cap. LX. An, & quomodo diabolus alios in monstra vertat.
posset, funem cornibus implicitum ipse gerebat. Relictis igitur vitrorum fragminibus extempore bestiam baiulus trahebat, haud inuitè sequentem. Et facile inuenit emtorē bos tam nitidus & pinguis, præsertim pretio non maximo additus. Emit eum lanio, atque domum, cum tripudio duxit, gloriatuſ se eo die bonum forum habuisse. Domi, postquam eum præsepibus innexuit, famulo mandauit, ut ei foeni affatim præberet. Is latus stabulum adit, & foenum ambobus brachij prehensum boui hospiti sufficiens apponit. Hic mirabile quid accidit. Nam bos claris verbis locutus dixit: *Stulte quid apponis? non vescor ego foeno.* Attonitus seruus, *Quid ergo vis comedere?* inquit. Cui bos rursus: *Pulmentis ego vescor* ait. Servus admiratione plenus ad herum currit, eumque interrogat, *Qualemnam bouem emerit, qui loqui sermonem humanum nosset, & non foeno, sed pulmento vesci vellet?* Obstupeſens lanio, arrepta bipenni aduolat in stabulum; sed nihil ibi reperit, præter funem, quo se suspenderet, si ei pendere liberet.

IX. Ita ergo vidimus, arte Tartarea, homines in boves & vacas, in ursos & lupos, in mures & bufones, in picas & roctuas, & denique in quæ non monstra mutari posse. Quz cum ita se habeant, quis, reclamante Græcia, Asia, Italia, Gallia, Hispania, Germania, Polonia, & toto denique terrarum orbe, hominis in brutum conuersionem experto, velit negare? aut falsam atque fictitiam afferere? Ob has certè experientias Gaspar Reucerus, qui hæc metamorphoses sibi semper fabulas viſas scripſerat, tandem multitudine testium & exemplorum, quæ mercatores plurimi fide digni, etiam ex alio orbe, confirmârunt, victus manus dedit, calamumq; reduxit, assensumq; contraria ſententia præbuit, affirmanti malos dæmones ex hominibus varia posse monstra producere. Cum Reucero ſtant Spondanus, Bodinus, Philippus Camerarius, & pauci alij; qui procliviſſime etiam Poëtarum fabulis ſubſcribent, & fabulas non esse fabulas, ſed historias dicent, verumque eſſe teſtabuntur quod de Lycaone Arcadiæ rege canit. Quidius:

... Territus
... Territus